

Obsah

Úvod	9
1 Pohyb v ontogenezi (M. Kučera)	11
1.1 Novorozenecké období	15
1.2 Kojenecké období	15
1.3 Batolecí období	16
1.4 Předškolní věk	18
1.5 Školní věk	20
1.5.1 Mladší školní věk	21
1.5.2 Starší školní věk	22
1.6 Dorostový věk	26
1.7 Význam pohybu u dospělého	26
1.8 Stáří a pohyb	28
2 Vybrané kapitoly z funkční anatomie (I. Dylevský)	31
2.1 Axiální systém	31
2.1.1 Nosná komponenta segmentu – obratle	31
2.1.2 Fixační komponenta segmentu – páteřní vazy	32
2.1.3 Hydrodynamická komponenta – destičky, cévní zásobenění	33
2.1.4 Kinetická komponenta – meziobratlové klouby, svaly	35
2.2 Stabilita páteře	36
2.3 Hrudník	36
2.3.1 Kinetika hrudníku	37
2.3.2 Poznámky k dynamice dýchání – bránice	37
2.4 Horní končetina	38
2.4.1 Pletenec horní končetiny	38
2.4.2 Pažní kost	39
2.4.3 Ramenní kloub	40
2.4.4 Loketní a vřetenní kost	41
2.4.5 Loketní kloub	41
2.4.6 Klouby zápěstí	42
2.5 Dolní končetina	45
2.5.1 Pletenec dolní končetiny	45
2.5.2 Stehenní kost	47
2.5.3 Kyčelní kloub	48
2.5.4 Holenní kost	50
2.5.5 Lýtková kost	50
2.5.6 Češka	51
2.5.7 Kolenní kloub	51
2.5.8 Klouby nohy	54
2.5.9 Klenba nohy	56

3 Biomechanika tkání pohybového systému (S. Otáhal)	59
3.1 Mechanická zátěž a její účinek	59
3.2 Mechanické vlastnosti tkání	60
3.3 Biomechanické vlastnosti podsystémů pohybového systému	68
3.4 Účinek vibrací	80
4 Působení jednotlivých typů pohybu na pohybový systém	85
4.1 Základní typy fyzické aktivity (M. Kučera)	85
4.1.1 Obratnostní schopnosti	87
4.1.2 Rychlostní schopnosti	88
4.1.3 Silové schopnosti	89
4.1.4 Vytrvalostní schopnosti	90
4.2 Tkáně pohybového systému (I. Dylevský)	92
4.2.1 Vazivová tkáň – vazivo	92
4.2.2 Chrupavčitá tkáň – chrupavka	98
4.2.3 Kostní tkáň – kost	101
4.2.4 Svalová tkáň	102
4.3 Funkční anatomie kosti	105
4.3.1 Osteon – kompakta	105
4.3.2 Periosteum, endosteum	107
4.3.3 Spongioza	107
4.3.4 Osifikace, růst a remodelace kostí	108
4.3.5 Kostní cirkulace	110
4.4 Funkční anatomie kloubu	111
4.4.1 Cartilago articularis	112
4.4.2 Discus et meniscus articularis	113
4.4.3 Capsula articularis	114
4.4.4 Synoviální tekutina	114
4.5 Funkční anatomie kosterního svalu	115
4.5.1 Sval – šlacha	117
4.5.2 Morfologie svalové síly	118
4.5.3 Cévy svalu a šlachy	119
4.5.4 Regenerace a růst svalů	120
5 Působení jednotlivých sportů na organismus (M. Kučera)	123
5.1 Chůze	124
5.2 Atletika	125
5.3 Plavání	127
5.4 Sportovní hry	128
5.5 Tenis	129
5.6 Vodní sporty	130
5.7 Cyklistika	131
5.8 Gymnastika	132
5.9 Zimní sporty	133
6 Výběr pohybových činností (M. Kučera)	135
6.1 Základní kritéria výběru	135

6.2 Principy výběru pohybových činností u dětí a mladistvých	135
6.3 Vlastní proces výběru	136
6.4 Vyšetření pro výběr	137
7 Přetížení, přepětí a přetrénování (M. Kučera)	141
7.1 Fyziologická únava	142
7.2 Patologická únava	143
7.2.1 Akutní patologická únava	143
7.2.2 Chronická patologická únava	144
8 Klinické vyšetření držení těla (M. Kučera, P. Korbelař)	149
8.1 Schéma vyšetření pohybového systému	149
8.1.1 Anamnéza	149
8.1.2 Stav pohybového systému	150
8.2 Vertebrografie	151
8.3 Vyšetření nohy	152
9 Systém a možnosti prevence sportovních úrazů a poškození (M. Kučera)	155
9.1 Dělení sportovních úrazů	155
9.2 Riziková místa	157
9.3 Zásady prevence	159
9.4 Mikrotraumata	161
9.5 Chronická poškození	163
9.6 Evidence	164
10 Osteoporóza a pohybová aktivita (M. Kučera)	167
10.1 Dělení osteoporózy	168
10.2 Prevence a léčba	173
11 Ortopedická onemocnění (P. Korbelař)	179
11.1 Onemocnění v oblasti páteře	179
11.1.1 Onemocnění páteře dětí a mladistvých	179
11.1.2 Onemocnění páteře dospělých	184
11.1.3 Stavy po operacích páteře	184
11.1.4 Úrazy páteře	184
11.2 Onemocnění v oblasti dolní končetiny	185
11.2.1 Kyčelní kloub	185
11.2.2 Kolenní kloub	186
11.2.3 Noha	187
12 Charakteristika sportovních úrazů (C. Noble)	189
12.1 Poranění z vnitřních příčin	189
12.2 Poranění z vnějších příčin	193
12.3 Charakteristika sportovních poranění	194
13 Poranění typická pro jednotlivé sporty (P. Korbelař)	195
13.1 Atletika	196
13.1.1 Běhy	196

13.1.2 Skoky	197
13.1.3 Vrhý a hody	198
13.2 Horolezectví	200
13.3 Gymnastika	200
13.4 Skoky na trampolíně	201
13.5 Sportovní hry	201
13.6 Plavecké sporty	207
13.7 Vodní sporty	208
13.8 Zimní sporty	209
13.9 Cyklistika	212
13.10 Jezdectví	213
13.11 Vzpírání	214
13.12 Kontaktní sporty	214
14 Artróza (P. Korbelař)	219
14.1 Patologickoanatomická charakteristika	220
14.2 Příčiny vzniku	220
14.3 Klinické příznaky	222
14.4 Mechanismy vzniku příznaků	222
14.5 Artróza a sport	223
14.6 Rizikovost artrózy	224
15 Funkční poruchy pohybového systému (P. Kolář)	227
15.1 Poruchy v oblasti centrální regulace	227
15.2 Poruchy v oblasti funkce svalu	227
15.3 Kineziologie posturálních funkcí	230
16 Amputace končetiny a tělesná zátěž (J. Káral)	235
16.1 Protetická technika	240
16.2 Sport amputovaných	242
Použitá a doporučená literatura	245
Rejstřík	249